Slezské písně

Petr Bezruč

Literární druh a žánr:

- Sbírka epických básní
- Sociální balady

<u>Časoprostor:</u>

- Území Slezska
- 2. polovina 19. století

Kompoziční výstavba:

 Prý 81 básní, ale těžko říct některé zdroje uvádí 79, některé 81, a některé dokonce 54 básní.

Téma a motiv:

- Obraz národního a sociálního útisku slezského lidu
- Výzva ke vzpouře a naděje na úspěch
- Snaha se lidi vybouřit k nějaké reakci

Postavy:

- Postavy se liší báseň od básně
- Většinou se jedná o postavy s tragickým příběhem, které jsou utlačovány společnosti.

Děj:

Maryčka Magdonova:

 Báseň vypráví o Magdonovic rodině. Táta umřel v "bartovské harendě", "ze které s rozbitou lebkou vyšel". A máma rodině umírá, kvůli vozem s uhlím, který se na ní zvrátil. Maryčka magdonova je nejstarší dcera pozůstalých rodičů. Začíná se starat o děti, ale nemá žádné prostředky. Chce si vzít trošku dřeva z lesa, aby neumrzli doma ale nachytá ji Burmistr Hochfelder, který ji sebou vezme na soud do Frýdku. Maryčka mu nabízí i svoji ruku, když ji neudá ale Burmistr je už odhodlaný. Maryčka na konci básně spáchá sebevraždu, tím že skočí do řeky Ostravice.

Ostrava:

Je to báseň o nespokojeném pracovníku v dolech. Píše se zde o tom, jak pracuje pro pány nahoře kteří mu sotva dávají chléb. Horník si stěžuje na to, co má za "sto let" (hyperbola – nadsázka) práce za odměnu. Na konci básně posílá vzkaz pro všechny na Slezské, jak všechny vidí, jak jednoho dne půjde z dolů dým a plamen, přijde den, kdy si vyrovnají účty mezi sebou.

70 000:

 Báseň pojednává o části obyvatelstva konkrétně 70 000, kteří nejsou poněmčení či popolštěni. Žiji v bídě a žádají boha o pomoct, ta však od něho nepřijde. Tak lid prosí nakonec markýze Gera ať jim dá 70 000 beček s vínem. Ať se aspoň před tou smrtí ještě opiji a zapomenout tím na bídu, kterou si prožili.

Jazykové prostředky

- Nářečí, kontrasty, apostrofy, metafory, hyperboly, řečnické otázky, hovorové výrazy
- Ironie, výsměch
- Verš rytmický, rým střídavý (většinou)

Petr Bezruč

- Vlastním jménem Vladimír Vašek
- Narodil se v Opavě zde je i pohřben
- Studoval gymnázium v Brně, nezájem o studia kavárny a zábava

• Samotář, introvert, nešťastné milostné vztahy

Ostatní autorova tvorba: Paralipomena I.

Přátelům a nepřátelům

Studije z kafé Lustig

Zpěvy o zemi slunečné

<u>Literární obecně kulturní kontext:</u>

Autora řadíme k Anarchističtí Buřiči a ke kritickému realismu.

Anarchističtí Buřiči

- Mladá generace českých spisovatelů
- Vybuřují společnost k nějaké akci
- Oslavovali život, odmítali válku a usilovali o neomezenou svobodu člověka